

Håndbog for weekend-værtsfamilier

for deltagere på Ranum Efterskole College

Indhold

Introduktion.....	4
AFS-opholdet: En gensidig oplevelse	5
Hvorfor lave udveksling.....	5
De første dage	5
Udvekslingsstudenten kommer til jeres familie	6
Kaldenavne	6
Sproget.....	6
Hjemve.....	6
Ikke en gæst	6
National og personlig identitet.....	7
Fordomme.....	7
Kulturmødet.....	7
Kulturchok	7
Uskrevne regler	8
En helt almindelig teenager	8
Måltider	9
Bordskik	9
Internet og mobiltelefon	9
Bad.....	9
Alkohol	10
AFS-regler	10
Kontakt til AFS Interkultur.....	11
Sekretariatet: Adresse - telefon - åbningstider	11

Introduktion

AFS' udvekslingsstudenter kommer til Danmark fra alle verdenshjørner for at lære den danske kultur at kende på den bedst tænkelige måde, nemlig ved at bo hos en dansk familie og gå i en dansk skole.

AFS programmet på Ranum Efterskole College er specielt ved, at det på en gang giver AFS-udvekslingsstuderne en efterskoleoplevelse, en intens AFS oplevelse på de obligatoriske lejre og en oplevelse af hvordan det er at være del af en almindelig dansk familie. AFS udvekslingsstuderne på Ranum Efterskole College skal bo hos deres værtsfamilie i fri-weekender og ferier.

Men selv om I kun er værtsfamilie i weekender og ferier, er opholdet i en dansk familie en vigtig del af deltagerens program og indblik i den danske kultur og det er derfor vigtigt, at I i fællesskab udvikler et godt forhold, der er frugtbart for alle parter.

Jeres dagligdag skal ikke laves radikalt om, når jeres AFS udvekslingsstudent kommer, men I vil naturligvis skulle tilpasse jer hinanden. AFS udvekslingsstudenten skal indgå som alle andre familiemedlemmer i dagligdagen med glæder og hygge, men også med gøremål, pligter og ansvar.

Den store udfordring for både AFS udvekslingsstudenten og weekend-værtsfamilien er at lære at acceptere hinandens kultur og karakter på godt og ondt, med det sjov og de udfordringer dette møde medfører.

Denne håndbog er uddrag af vores helårsværtsfamilie håndbog og bygger på vores mange års erfaring med udvekslingsstudenter. Vi håber, at den vil være en hjælp og en guide for jer, som weekend-værtsfamilie.

Håndbogen indeholder en masse gode råd, og kan være med til at sætte nogle overvejelser i gang. Derudover vil I kunne finde svar på mange af de spørgsmål, der kan dukke op.

Jeres AFS udvekslingsstudent har fået udleveret en håndbog på engelsk som ligeledes har til formål at guide og sætte tanker i gang hos deltageren.

Vi håber, at I får rigtig mange gode oplevelser sammen med jeres AFS udvekslingsstudent.

Med venlig hilsen

AFS Interkultur

AFS-opholdet: En gensidig oplevelse

Hvorfor lave udveksling

At opholde sig længere tid i et fremmed land betyder, at man bliver stillet overfor nye normer, regler og forhold som man skal forholde sig til, og i vid udstrækning indordne sig efter.

Den daglige påvirkning giver anledning til mange tanker, og måske revidering af opfattelser de unge aldrig før har haft grund til at sætte spørgsmålstegn ved. Derved gennemgår de en personlig udvikling. De vil opleve, at selv de mest selvfølgelige ting i deres verden, pludselig ikke længere er en selvfølgelighed.

I som værtsfamilie bliver ligeledes påvirket i det øjeblik, der kommer et nyt menneske ind i jeres dagligdag. Der vil blive sat spørgsmålstegn ved den måde tingene gøres på, og familien vil opleve, at der ikke altid er nogen logisk forklaring andet end 'sådan har vi altid gjort' eller 'sådan kan vi bedst lide det'.

For begge parter er opholdet en mulighed for at lære noget om sig selv og andre, og dermed vinde en dybere indsigt, tolerance og tålmodighed.

Ved at bo under danske forhold vil AFS udvekslingsstuderne blive fortrolige med livet i Danmark, vores særpræg, vores kultur og skolevæsen. Ligeledes vil de få indsigt i de mindre smigrende sider af Danmark, og nogle af de problemer, vi kæmper med.

AFS-deltageren – en kulturambassadør

AFS-deltageren er repræsentant for sit hjemland, og vil gerne fortælle om forholdene derhjemme. Det giver danskerne mulighed for en bedre forståelse af, og kendskab til en bestemt udenlandsk livsform. Når der er lejlighed til det, kan det være interessant at diskutere samfundsforhold i al almindelighed.

De første dage

Når den unge ankommer til jer, skal han/hun finde sin plads i jeres familie, og skal på mange områder vænne sig til at gøre dagligdagsting anderledes. Samtidig møder han/hun mange nye mennesker, synspunkter, forhold og indtryk.

Alt dette vil naturligt skabe en vis usikkerhed og forsigtighed hos den unge. Derfor har han/hun et stort behov for jeres hjælp og støtte, samt ro til at fordøje de mange nye indtryk.

Det er derfor vigtigt, at I fra begyndelsen er åbne og viser imødekommenhed. Ligesom I mange gange vil komme ud for, at det er nødvendigt at forklare den

samme ting igen og igen. Som alle andre unge mennesker har udvekslingsstudenten behov for at føle sig tryk i sit hjem, og det er derfor vigtigt, at I viser ham/hende forståelse, tillid og omsorg.

Hvordan er jeres husregler?

Vi anbefaler meget kraftigt, at I den første dag eller dagen efter sætter jer ned, og tager en god snak med jeres udvekslingsstudent. Som ny i jeres hus kan det være svært at vide hvordan man skal begå sig, og hvilke regler der er.

Udvekslingsstudenten kommer til jeres familie

Kaldenavne

Når AFS udvekslingsstudenten kommer til jer, vil han/hun sikkert ikke vide, hvad han/hun skal kalde jer. Det er derfor vigtigt, at I straks efter ankomsten aftaler hvilke kaldenavne der skal bruges. Som en rettesnor kan vi sige, at det for den nytilkomne tit vil være mest naturligt at bruge de samme kaldenavne, som jeres egne børn benytter.

Sproget

Udvekslingsstudenten vil modtage danskundervisning – om end i begrænset omfang - på Ranum Efterskole, men forventes ikke at kunne mere en meget basalt dansk. Men opholdet i familien er en god anledning for deltageren til at bruge det lærte i praksis.

Hjemve

Det er helt naturligt, at den unge engang imellem føler hjemve. Men hvis han/hun har nogle aktiviteter at tage sig til, samtidig med at I viser den fornødne forståelse, vil det gå over. I skal huske på, at det ikke er jer, den unge er ked af, men at han/hun bare savner det derhjemme.

Ikke en gæst

Den nytilkomne skal ikke have særlige privilegier, men bør som udgangspunkt have samme pligter som hjemmets egne børn. Selvfølgelig skal der udvises forståelse, men det er vigtigt for integrationen af AFS-deltageren, at der også bliver stillet krav til vedkommende.

Det vil ofte være en fordel f.eks. at tildele den unge nogle faste huslige pligter, og forklare husreglerne m.h.t. spisetider, vask og lign. Det er en fordel at være meget konkret. Fortæl også, hvilke ting der er til fri afbenyttelse, og hvilke der ikke er.

Tidligere deltagere har fortalt os, at de meget hellere vil have besked om disse ting fra begyndelsen, end at risikere at bære sig forkert ad.

National og personlig identitet

Fordomme

Fordomme som forsvar

De fleste udvekslingsstudenter, der kommer til Danmark, vil i begyndelsen danne sig nogle fordomme om Danmark og danskere. Deres fordomme er en helt naturlig reaktion, men det gør dem naturligvis ikke mere berettigede.

Grunden til at den unge danner disse fordomme er en form for selvbeskyttelse. Når man befinder sig i et andet land, bliver der sat spørgsmålstejn ved ens identitet og nationalitet. Man bliver hele tiden mindet om, at man gør alting "forkert/anderledes" i forhold til alle andre. Det kan få en til at føle at man er helt forkert. For at beskytte sin egen identitet fortæller man sig selv, at det er de andre der gør mærkelige ting.

I skal huske på, at fordomme er noget vi alle har i større eller mindre grad. De bruges til at skabe orden i en kaotisk verden. Derfor får man ofte en vis patriotisk indstilling, når man kommer til udlandet. Det kan også være tilfældet med jeres AFS deltager, som måske vil forsvare sig ved at kritisere danske forhold. Dette kan virke stødende enten på jer selv eller jeres omgangskreds. I bør i så fald forklare, at I gerne vil lære om diverse forskelle, uden at I dermed tager parti for det ene eller det andet. Brug disse forskelle til en diskussion og tal med AFS-deltageren om dem.

Kulturmødet

Kulturchok

Det er meget individuelt, hvordan det føles at have kulturchok. Det kan f.eks. være:

- at man ingenting gider
- at ens humør svinger meget,
- at man græder hele tiden
- at man synes alle er imod en
- at man bliver fysisk dårlig – føler sig sløj eller syg
- at man sover hele tiden
- at man savner hjemlandet rigtig meget,
- at man ikke forstår danskere, osv.

Umiddelbart kan det undre, at AFS Interkultur (og mange andre udvekslingsorganisationer) synes at det er positivt at vores udvekslingsstudenter oplever et sådant kulturchok. Pointen er selvfølgelig, at nogle kriser er gavnlige. Det er en kontrolleret krise, hvor der hele tiden er hjælp i nærheden: jer som værtsfamilie, lokalforeningen og AFS Interkulturs sekretariat.

AFS deltagerne lærer meget nyt af at være kommet igennem en krise. De får et nyt syn på sig selv og den kultur de er opvokset i. De får også en bredere horisont, hvor der er plads til mange forskellige indtryk og kulturelle levemåder.

Det dobbelte kulturchok

De fleste udvekslingsstudenter, vi modtager, kommer fra storbyer, og de fleste danske værtsfamilier bor på landet. Mange af vores deltagere oplever derfor det vi kalder det "dobbelte kulturchok".

De unge forbereder sig mentalt på at skulle til et land med et andet sprog, et andet klima samt andre traditioner, vaner og levemåder. Selvom vi fortæller dem at næsten alle værtsfamilier findes på landet eller i små byer, kommer det alligevel bag på mange. AFS deltageren skal vænne sig til at leve i fysiske omgivelser, der er meget anderledes fra deres vante.

Uskrevne regler

Man kan ikke forvente, at udvekslingsstudenten forstår de uskrevne regler i familien. Det er derfor fordelagtigt for alle parter, at man i den første tid bruger tid og energi på at forklare, hvorfor man gør, som man gør, og hvad familien forventer af den unge. Det vil være en fordel at tildele ham/hende nogle faste huslige pligter.

Der kan nogle gange opstå misforståelser fordi den unge ikke ved, hvordan man gebærder sig i danske sammenhænge. Det kan være, at jeres udvekslingsstudent skal have forklaret tingene flere gange end I føler er passende. I så fald kan I måske prøve at forklare det på en anden måde. Det kan også være, at I bliver nødt til at sætte grænser, I ikke er vant til at skulle sætte. Mange AFS deltagere kommer fra familieforhold, hvor der er meget faste regler og klare grænser. For dem kan det ligefrem være en lettelse, og skabe tryghed med meget faste regler og grænser bare i begyndelsen.

En helt almindelig teenager

Det er også vigtigt at huske på, at det ikke nødvendigvis er et modent eller meget reflekteret ungt menneske I vil modtage i jeres hjem. En AFS deltager er en helt almindelige teenager med helt almindelige teenageproblemer, der gerne vil ud og

opleve verden.

Måltider

I mange danske hjem tillægges måltiderne en helt anden betydning end i andre lande. Mange danske familier har et dagligt måltid, som familien samles omkring, oftest aftensmaden. Det er her man fortæller om, hvad man har oplevet i løbet af dagen, diskuterer forskellige aktuelle emner og planlægger den nære og fjerne fremtid. Hvis I i jeres familie tillægger nogle bestemte måltider speciel betydning, vil det være hensigtsmæssigt at forklare udvekslingsstudenten, hvad familien forventer af samværet i forbindelse med måltidet. F.eks. er der mange lande, hvor det er uhøfligt at tale under måltidet, eller hvor forældre og børn ikke spiser sammen.

Bordskik

Ligeledes afviger god bordskik i andre lande på en række punkter fra god bordskik herhjemme. En forklaring på, hvad der betragtes som takt og tone i Danmark vil hjælpe til, at den nytilkomne ikke kommer i ukendte situationer både i familien og ude.

Internet og mobiltelefon

Brug af computer er i dag en naturlig del af vores hverdag og det gælder især for ungdomskulturen.

Kontakt til hjemlandet

Internettet og mobiltelefoner giver i dag udvekslingsstuderne mulighed for at være i hyppig kontakt med familien og vennerne derhjemme. På internettet kan udvekslingsstuderne få en stor del af deres sociale behov dækket uden at skulle vove sig ud i det nye ukendte land fyldt med fremmede mennesker. Hvis forbindelsen til hjemlandet ikke bliver holdt på et fornuftigt niveau kan det være en forhindring for integrationen i det nye miljø. **Det er meget vigtigt - og i sidste ende en stor hjælp for udvekslingsstudenten - at opstille nogle stramme regler for brug af telefon og skærm generelt.**

Bad

Udvekslingsstudenter, der kommer fra et meget varmt klima, er vant til at tage bad ofte. Det kan derfor ske, at de bruger meget varmt vand uden at tænke over, at det er dyrt. Forklar dem, hvad der er normalt hos jer - det varer ikke længe, før de bliver klar over, at det ikke er nødvendigt at tage bad 2 gange dagligt i det danske klima.

Alkohol

I Danmark har vi en meget liberal alkoholkultur blandt unge mennesker. I andre lande er der ofte forbud mod, at unge under 18 eller 21 år nyder spiritus. Det kan være en god idé at tale med den unge om familiens grænser i forhold til alkohol, og forberede dem på den danske alkoholkultur. Det er også vigtigt, at den unge får at vide, at han/hun ikke skal gå på kompromis med sig selv, når det kommer til alkohol. Hvis de ikke ønsker at smage alkohol pga. tro eller privat overbevisning m.m., skal de have at vide at det er helt i orden. De regler, der gælder hos jer angående alkohol, gælder også for jeres udvekslingsstudent.

AFS-regler

I en stor organisation, der årligt sender flere tusinde AFS deltagere ud på kortere eller længere ophold overalt på jorden, er det nødvendigt med visse faste regler. Dette er for at sikre, at de unge mennesker ikke kommer i vanskeligheder, og at deres forældre kan have tillid til organisationen og ikke behøver at være bekymrede for deres børn.

Alle udvekslingsstudenter skal overholde de nedenfor nævnte regler:

1. **AFS-deltageren må ikke føre motorkøretøj**, som kræver førerbevis, uanset om man har førerbevis til det pågældende køretøj hjemmefra. Overtrædelse medfører øjeblikkelig hjemsendelse.
2. **AFS-deltageren må ikke være i besiddelse af eller bruge narkotiske stoffer**. Brud på dette medfører øjeblikkelig hjemsendelse.
3. **AFS-deltageren er forpligtet til at passe sin skole**. Stort udokumenteret fravær fra skolen er hjemsendelsesgrund.
4. **AFS-deltageren må ikke arbejde mod betaling**, da hun/han ikke har arbejdstilladelse.

Derudover er det hjemsendelsesgrund at:

- bryde danske love
- se bort fra rejsereglerne
- have en spiseforstyrrelse
- blive/gøre gravid
- få en tatovering/piercing
- have et alkoholproblem
- udvise respektløs opførsel

Kontakt til AFS Interkultur

Sekretariatet: Adresse - telefon - åbningstider

AFS-deltagernes ophold i Danmark planlægges og gennemføres af Ranum Efterskole og AFS Interkultur i fællesskab.

Kontaktpersonen i AFS Interkultur omkring dette program er:

Teamleder, skoleprogram Pernille Elkjær

Mail: pernille.elkjaer@afs.org

Tlf.: 38 32 23 06

Derudover står selvfølgelig alle medarbejdere på AFS-sekretariatet til rådighed med hensyn til at svare på eventuelle spørgsmål.

AFS sekretariatets kontaktdetaljer er:

AFS Interkultur

Nordre Fasanvej 111

2000 Frederiksberg

Telefon 38 34 33 00 (telefonerne er åbne hverdage imellem kl. 10.00 og 15.00)

Fax: 38 34 66 00

Email: afs.interkultur@afs.org

Hjemmeside: www.afs.dk

Udenfor telefontid kan der i **akutte** nødstilfælde ringes til nødtelefonen på: +45 24 21 34 36.

AFS Interkultur, Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg, CVR 62948515
Tel +45 38 34 33 00, Fax +45 38 34 66 00, afs.interkultur@afs.org, www.afs.dk